

CONV 343/02

WG VIII 9

ΣΥΝΟΨΗ

της : Γραμματείας

προς : την Ομάδα εργασίας VIII «Άμυνα»

Θέμα : Σύνοψη της συνεδρίασης της 4ης Οκτωβρίου 2002

Αποτελέσματα των εργασιών

1. Ακροάσεις του κ. Antonini, Προέδρου της EDIG, του κ. Gergorin, αντιπροέδρου της EADS, του κ. Giovacchini, διευθυντή του γαλλικού υπουργείου άμυνας, του κ. Lundberg, βοηθού Γενικού Διευθυντή του Οργανισμού Στρατιωτικού Υλικού της Σουηδίας και του κ. Parry, αντιπροσώπου Βρυξελλών της ΒΑε.

Η Ομάδα σημείωσε μια σειρά παρουσιάσεων από τους ανωτέρω προσκεκλημένους για το ζήτημα της πολιτικής όπλων.

Ο κ. Antonini υπογράμμισε τη σημασία της παγίωσης μιας ευρωπαϊκής πολιτικής όπλων, βασισμένης στην αμοιβαιότητα πρόσβασης στην αγορά, την εναρμόνιση των στρατιωτικών λειτουργικών απαιτήσεων και, μακροπρόθεσμα, στην ίδρυση Κοινού Οργανισμού Εξοπλισμών. Υποστήριξε επίσης περισσότερους πόρους για Ε και Α, απαλλαγή των μακροπρόθεσμων αμυντικών επενδύσεων από το σύμφωνο σταθερότητας και καλύτερο συντονισμό των προμηθειών.

Ο κ. Gergorin υπογράμμισε την εντυπωσιακή διαφορά μεταξύ του επιπέδου των επενδύσεων Ε και Α στον αμυντικό τομέα μεταξύ Ευρώπης και ΗΠΑ. Ζήτησε την ίδρυση Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Οργανισμού Ασφάλειας και Άμυνας, βασισμένου στην αρχή της εθελοντικής συμμετοχής, αλλά με κριτήρια εισδοχής. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος με τον οποίο η ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία θα καθίστατο ανταγωνιστική. Η βιομηχανία πρέπει να έχει πρόσβαση στην κοινοτική χρηματοδότηση για την έρευνα και η τωρινή δομή του OCCAR θα μπορούσε να ενισχυθεί και να τεθεί υπό την επίβλεψη του προτεινόμενου Οργανισμού.

Ο κ. Giovacchini υπογράμμισε την πολύ ιδιαίτερη φύση της αμυντικής βιομηχανίας, η οποία γεννά την ανάγκη για ειδικώς προσαρμοσμένες λύσεις. Η ανάπτυξη διεθνικών προγραμμάτων παρακωλύεται από την έλλειψη κοινών στρατιωτικών οραμάτων, αλλά αυτό πρόκειται να βελτιωθεί κατά τα επόμενα λίγα έτη. Υπάρχει ανάγκη κοινών κανόνων για τις προμήθειες και περισσότερων κοινών προγραμμάτων, με βάση τον OCCAR και το LOI. Στην αμυντική βιομηχανία, υπάρχει ένας ρόλος για μέσα του πρώτου πυλώνα και για ρυθμίσεις που να προβλέπουν κεφάλαια εκκίνησης για την έρευνα.

Ο κ. Lundberg περιέγραψε τις αλλαγές τις οποίες έχει υποστεί η σουηδική αμυντική βιομηχανία κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών. Αυτές οι αλλαγές είναι αποτέλεσμα της προσαρμογής σε νέες απειλές, με μια απομάκρυνση από την άμυνα κατά εισβολής. Η βιομηχανία, ενώ προηγουμένως είχε ουσιαστικά εθνική βάση, τώρα είναι σε μεγάλο βαθμό ξένης ιδιοκτησίας, συγχωνευμένη και γενικώς μικρότερη. Τα νέα προγράμματα τώρα ζητούν πάντοτε συνεταίρους προκειμένου να παρέχουν επαρκείς πόρους.

Ο κ. Parry έδωσε έμφαση στα προβλήματα που απασχολούν την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία, η οποία όλο και περισσότερο περιθωριοποιείται και υπάρχει κίνδυνος να απωλεσθεί η ικανότητα αυτόνομης δράσης των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Η απάντηση πρέπει να βασιστεί σε τρεις προσεγγίσεις: άνοιγμα των αγορών, εναρμόνιση των προδιαγραφών και σταθεροποίηση. Αλλά για να γίνει αυτό απαιτείται πολιτική βούληση. Στο ζήτημα ενός Οργανισμού, είναι σημαντικό να τεθεί πρώτα η ΕΠΑΑ σε πλήρη λειτουργία. Έδωσε έμφαση στην πρόκληση της διεύρυνσης για το μέλλον της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας.

2. Ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την πολιτική εξοπλισμών

Ο Πρόεδρος ζήτησε τις αντιδράσεις των μελών της ομάδας στα ζητήματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια των ειδικών παρουσιάσεων, εστιάζοντας ειδικά στις τέσσερις ερωτήσεις που περιέχονται στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης.

Διάφορα μέλη της ομάδας είπαν ότι ο καθορισμός μιας πολιτικής εξοπλισμών θα ήταν πρόωρος προτού λειτουργήσει πλήρως ανεπτυγμένη η ΚΕΠΠΑ (και ιδίως η ΕΠΑΑ). Μερικοί ζήτησαν να κατοχυρωθεί μια συμφωνηθείσα πολιτική εξοπλισμών στη Συνθήκη. Αρκετοί είπαν ότι εξαρτάται επίσης από έναν ορισμό της στρατιωτικής απειλής. Υπήρξαν διάφορες ερωτήσεις ως προς τη δυνατότητα ανοίγματος της αγοράς όπλων στον αυξανόμενο ανταγωνισμό και την ανάπτυξη μιας ουσιαστικής πολιτικής εξοπλισμών που θα επέτρεπε την Επιτροπή να διαδραματίσει ένα ρόλο. Διάφορα μέλη της ομάδας πρότειναν να εξεταστεί το ενδεχόμενο ίδρυσης ενός οργανισμού εξοπλισμών, ενδεχομένως με βάση τις υπάρχουσες κοινοπραξίες όπως ο OCCAR, αλλά με διευρυμένη εξουσιοδότηση, που να περιλαμβάνει ενδεχομένως και τις προμήθειες. Ένας τέτοιος οργανισμός πρέπει να λάβει δεόντως υπόψη τα πολύ διαφορετικά συμφέροντα των κρατών μελών στον τομέα αυτό. Αυτό θα μπορούσε να δείξει το δρόμο για έναν οργανισμό που να λειτουργεί σε εθελοντική βάση. Εναλλακτικά, η συνεργασία να παραμείνει βάσει ειδικών ρυθμίσεων συνεργασίας που θα συμφωνηθούν μεταξύ όσων ενδιαφέρονται προς τούτο.

Υπήρξε ευρεία συμφωνία των εμπειρογνομόνων ότι ένας ορισμός της απειλής και μια ΚΕΠΠΑ σε εύρυθμη λειτουργία είναι προαπαιτούμενα μιας πολιτικής εξοπλισμών. Αλλά είναι σαφές ότι το οικονομικό όφελος από την ειρήνη δεν υπάρχει πλέον και ότι απαιτούνται αυξημένοι πόροι. Αναγνωρίστηκε ότι η βιομηχανία όπλων απαιτεί διαφορετική μεταχείριση από άλλους τομείς. Υπάρχει πεδίο για περαιτέρω άνοιγμα της αγοράς (αν και διαπιστώθηκε ότι η ευρωπαϊκή βιομηχανία είναι ήδη ανοικτότερη από αυτή των ΗΠΑ) και κάποιος βαθμός ανταγωνισμού, αλλά αυτό πρέπει να σταθμιστεί έναντι της απαίτησης για αλληλεξάρτηση και ασφάλεια ανεφοδιασμού. Ένας οργανισμός εξοπλισμών (με τις διάφορες επιλογές που έχουν περιγραφεί) είναι μια πρόταση που αξίζει σοβαρή εξέταση, και ασφαλώς υπάρχει ένας πιθανός ρόλος για την Επιτροπή εάν αποφασιστεί να ακολουθηθεί αυτή η διαδρομή.

Ο Πρόεδρος υπογράμμισε ότι μια πολιτική εξοπλισμών είναι απαραίτητη ώστε να υποστηρίξει την ΕΠΑΑ και να παράσχει στην Ευρώπη μια επαρκή ερευνητική βάση. Δεδομένου ότι τα συμφέροντα των κρατών μελών είναι πολύ διαφορετικά στον τομέα αυτόν, πρέπει να εξετασθούν διάφορες λύσεις που παρέχουν επαρκή ευελιξία. Έχει προταθεί η ιδέα ενός οργανισμού εξοπλισμών που να βασίζεται στην εμπειρία των κοινοπραξιών όπως ο OCCAR, ή να την προεκτείνει, και θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω.
